

СССР халқларининг қардошларча дўстлиги ва бузилмас бирлиги абадий яшасин ва гуллаб-яшнайсин!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чакирқиларидан).

БҲТҲН ДҲНӨ ПРОЛӨТӨРЛӨРӨ, БӨРЛӨШӨНГӨЗӨ!

ТОШКЕНТ ХАЛҚЛАРИНИНГ ХАҚИКАТИ

ЎЗБӨКӨСТӨН КОММУНИСТИК ПӘРТИЯСИ ТӨШКӨНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВӘ МӨХНӘТҚАШЛӘР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СӨВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 81 (3819).

Пайшәмбә, 25 апрель, 1968 йил.

Баҳоси 2 тийин.

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ — БИЗНИНГ БАЙРОҒИМИЗ

РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ ВА МЕТОДИК КОНФЕРЕНЦИЯСИ

24 апрелда Тошкентда республика илмий-назарий ва методик конференцияси очилди. Бу конференция «Партия маорифи системасида интернационал тарбия масалалари» деган проблемани бағишланди. Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан КПСС Марказий Комитетининг «Политическое самобразование» журнали редколлегияси уюштирди.

Область шаҳар ва район партия комитетларининг идеология бўлимларининг мудири, партия комитетлари сийёсий маориф бўлими ва кабинетларининг мудири, йирик бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, республика минострликлари ва идораларининг раҳбарлари, матбуот, радио ва телевидение, касса союз ва комсомол ташкилотларининг ходимлари, олимлар, методика кенгашлари ва доимий семинарларнинг раҳбарлари, партия ўқув ва комсомол сийёсий маорифи системасида ишловчи пропагандачилар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг раҳбар ходимлари конференцияга тақдир этилди.

ЯШАСИН МАМЛАКАТИМИЗ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ ВА БАХТИ-ЕРЛИГИНИНГ МУСТАҲКАМ ҚАЛЪАСИ, ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЯТНИНГ ИШОНЧЛИ ТАЯНЧИ БЎЛАДҲН СӨВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чакирқиларидан).

Бу конференция, — деди ўртоқ Ш. Р. Рашидов, партиянинг бутун голий ҳаёти КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларининг кучли таъсири остида ўтатган кунларда тўпланди. Пленум тарихий тараққиятнинг ҳозирги босқичи капитализм билан социализм ўртасида идеология кураши гоят кескинлашганлиги билан характерланиди, деб таъкидлади. Ҳозирги вақтда антикоммунистик пропаганданинг жуда катта ашарати социалистик мамлакатларнинг, халқаро коммунистик ҳаракатнинг библигини заифлаштиришга, замонавийнинг илгор кучларини бир-биридан ажратиб юборишга, социалистик жамиятга путур етказишга уриниб кўришга қаратилган. Шу билан бирга бунда асосан миллатчи ва шовинист унсурларга умид боғланмоқда.

Бу тасодифий эмас. Миллий муносабатлар — иқтимоий ҳаётнинг шундай бир соҳасини, кишиларнинг энг чуқур туйғуларини бунда намойи бўлади. Ленин бунда жамиятнинг онгнинг ҳамма қўриқчилари орасида миллатчилик энг йиловчидир, деган эди.

КПСС Марказий Комитети Сийёсий Бюроси аъзоллига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кириш сўзи билан конференцияни очди.

ни боғбўр қилиш, миллий адоват тугдириш, халқларимиз дўстлигига путур етказиш учун ҳар қандай йўллар билан уринмоқдалар. Идеологик диверсиянинг ташкилотчилари фактларин қалбақлаштириб, бузиб кўрсатдилар, илгорларик мақсадида ҳар қандай овозларин тарқатадилар.

Матълумки, империалистларнинг бундай ўринишлари ҳеч қандай натижа бермайдн ва муқаррар барбод этилади. Аммо биз сийёсий душманларимизнинг социализм ғалабаларига қарши ўз ҳужумларини кучайтирганликларини эътиборга олмай қола олмаймиз.

Ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир кишининг коммунистик этиқодини, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализмини туйғуларини кучайтириш учун голий тарбиянинг барча мавжуд воситаларидан фойдаланиш керак. Совет кишиларини пролетар интернационализмнинг ленинга принципларига садоқат руҳида, халқларнинг бузилмас қардошларча дўстлиги руҳида тарбиялаш — идеология соҳасидаги ҳамма ишнинг энг муҳим тарихий қисми, бу ишнинг энг асосий йўналишларидан биридир.

Сўнгра ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон партия ташкилотининг меҳнатқашларни интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларда тўплаган илгор тажрибаси ҳақида таъкидлади, бу ишнинг асосий формалари ва методларини кўрсатиб беради.

Ўзбекистоннинг барча область ва шаҳарлари, барча корхоналари, колхоз ва совхозлари, меҳнатқашларнинг ҳамма коллективлари кўп миллатлидир. Уларнинг ҳаммаси ягона аҳил оила бўлиб яшаймоқда.

Совет халқларининг дўстлиги қаттиқ синовларга шараф билан бардош берди. Бу дўстлик эндиликда бузилмас дўстлик бўлиб, тошметидек мустаҳкамдир. Ҳеч қандай куч бу дўстлигин буза олмайди.

Аммо биз СССР халқларининг қардошларча дўстлигини бундан буюн ҳам тинмай мустаҳкамлашимиз керак. Шу нарсани доим эсда тутиш зарурки, халқлар дўстлиги, социализмнинг энг катта ютуғи, бизнинг энг азиз мулкимиздир. Халқлар дўстлигини — совет жамияти кучларининг битмас-туганмас май баи д о. Ленин партияси раҳбарлигинда совет халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги — барча талабаларимизнинг таровидир.

Совет халқларини бириктирадиган, яшислаштирадиган ва инқилаштирадиган ҳамда коммунистик жамиятни муваффақиятли қуришга ҳаммаси берадиган ишларнинг ҳаммасини доим ва сабот билан тарғиб этиш — барча партия ташкилотларининг, барча партия ходимлари ва пропагандачиларнинг бурчидир. Бинобарин, кишиларни интернационализм ва халқларнинг қардошларча дўстлиги руҳида тарбиялаш бунун чоралар билан кучайтириш керак.

Партия ва комсомол маорифи системаси бу вазифани ҳал этишда муҳим роль ўйнайди.

Бу конференция аша шу мақсадга хизмат қилимоғи керак. Шу билан бирга конференцияни пропаганда катдрларимизнинг назарий биллиларини оширишларига, миллий масала юзасидан марксист-ленинчи назарияни пропаганда қилиш йанада кучайтиришга, меҳнатқашларни социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишни яхши йўлга қўйишга ёрдам беради.

Биринчи ялли мажлисида КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири В. И. Степанов «Коммунистик тарбия масалалари» тўғрисида доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг «Политическое самобразование» журнали бош редактори А. С. Вишняковнинг «Партия матбуоти ва интернационал тарбия масалалари» тўғрисидаги доклади ва тарих фанлари доктори, профессор М. Ғ. Ваҳобовнинг «Ўзбекистонда миллатларнинг ўзаро алоқа жараёни — социалистик интернационализм принципларининг амалда намойи бўлиши» деган темадаги доклади ҳам тинланди.

Конференция шунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзолари ва Бюро аъзоллига кандидатлар Р. Қурбонов, В. Ғ. Ломоносов, Н. М. Марченко, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдуразақов, М. Т. Турсунов ўртоқлар қатнашмоқдалар.

Конференция тўрт кун давом этади. (ЎзТАГ).

ҳасидаги ишларда тўплаган илгор тажрибаси ҳақида таъкидлади, бу ишнинг асосий формалари ва методларини кўрсатиб беради.

Ўзбекистоннинг барча область ва шаҳарлари, барча корхоналари, колхоз ва совхозлари, меҳнатқашларнинг ҳамма коллективлари кўп миллатлидир. Уларнинг ҳаммаси ягона аҳил оила бўлиб яшаймоқда.

Совет халқларининг дўстлиги қаттиқ синовларга шараф билан бардош берди. Бу дўстлик эндиликда бузилмас дўстлик бўлиб, тошметидек мустаҳкамдир. Ҳеч қандай куч бу дўстлигин буза олмайди.

Аммо биз СССР халқларининг қардошларча дўстлигини бундан буюн ҳам тинмай мустаҳкамлашимиз керак. Шу нарсани доим эсда тутиш зарурки, халқлар дўстлиги, социализмнинг энг катта ютуғи, бизнинг энг азиз мулкимиздир. Халқлар дўстлигини — совет жамияти кучларининг битмас-туганмас май баи д о. Ленин партияси раҳбарлигинда совет халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги — барча талабаларимизнинг таровидир.

Совет халқларини бириктирадиган, яшислаштирадиган ва инқилаштирадиган ҳамда коммунистик жамиятни муваффақиятли қуришга ҳаммаси берадиган ишларнинг ҳаммасини доим ва сабот билан тарғиб этиш — барча партия ташкилотларининг, барча партия ходимлари ва пропагандачиларнинг бурчидир. Бинобарин, кишиларни интернационализм ва халқларнинг қардошларча дўстлиги руҳида тарбиялаш бунун чоралар билан кучайтириш керак.

Партия ва комсомол маорифи системаси бу вазифани ҳал этишда муҳим роль ўйнайди.

Бу конференция аша шу мақсадга хизмат қилимоғи керак. Шу билан бирга конференцияни пропаганда катдрларимизнинг назарий биллиларини оширишларига, миллий масала юзасидан марксист-ленинчи назарияни пропаганда қилиш йанада кучайтиришга, меҳнатқашларни социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишни яхши йўлга қўйишга ёрдам беради.

Биринчи ялли мажлисида КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири В. И. Степанов «Коммунистик тарбия масалалари» тўғрисида доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг «Политическое самобразование» журнали бош редактори А. С. Вишняковнинг «Партия матбуоти ва интернационал тарбия масалалари» тўғрисидаги доклади ва тарих фанлари доктори, профессор М. Ғ. Ваҳобовнинг «Ўзбекистонда миллатларнинг ўзаро алоқа жараёни — социалистик интернационализм принципларининг амалда намойи бўлиши» деган темадаги доклади ҳам тинланди.

Конференция шунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзолари ва Бюро аъзоллига кандидатлар Р. Қурбонов, В. Ғ. Ломоносов, Н. М. Марченко, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдуразақов, М. Т. Турсунов ўртоқлар қатнашмоқдалар.

Конференция тўрт кун давом этади. (ЎзТАГ).

КОНФЕРЕНЦИЯ қатнашчиларидан бир гуруписи ўзаро суҳбат вақтида. А. Абаляев фотоси.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ ОБЛАСТИМИЗДАГИ БАРЧА КОЛХОЗ, СОВХОЗ ПИЛЛАЧИЛАРИГА

МАКТУБИ

Совет кишилари бешилдикнинг учинчи йилги тошйирқиларини муваффақиятли бажариш учун барча соҳаларда фидокорона меҳнат қилимоқдалар. Ишчилар, деҳқонлар, экинчилар партия ва ҳукумат томонидан ўз олдларига қўйилган вазифани адо этишдек шарафли ишни бажариш йўлида ҳар қачонгидан ҳам масъулиятини тўла ҳис қилган ҳолда ишламоқдалар.

Областимиз қишлоқ хўжалик ходимлари, шу жумладан районимиз пахтакорлари ва пиллачилари, сабзавотчилари ва боғбонлари, қорғондорлари ва ғаллакорлари давлат омибонини, эл дастурхонини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан мўл-кўл қилиш ишига муносиб ҳисса қўиш мақсадида 1968 йилда ўтган йилдаги қаратганда яхшироқ натижаларга эришиш ҳаракатидалар.

Районимиз пиллачилари бу йил она-Ватанга 170 минг килограмм «кумус тола» топиширишдек катта вазифани шараф билан бажариш учун астойдил ишга киришдилар.

Бу йилги эрта кўламда бўлган ноқулай об-ҳаво шароити пиллачиликнинг озуқа бозари — тузторларини бир мунча зарарлади. Тузторларнинг ноқулайлиги беаҳад бўлган совиқ натижада шикастланди. Лекин, районимиз пиллачилари бу билан ўз зиммаларига олган мажбуриятини қамайитиш тўғрисида асло ўйламайдилар. Биз бамаслаҳат қабул қилган мажбуриятимизда 1968 йилда қанча пилла етиштирамиз, деган бўлсак, аша шўҳимизнинг устидан чиқиб учун ҳамма тадбирларни қураимиз ва сўзимизнинг устидан чиқамиз.

Пиллачиликмиз бу улугвор вазифани адо этиш учун ўзларининг кўп йиллик тажрибаларига, районимиздаги уста пиллачиларнинг қўлга киритаётган ютуқларига натижаасиз, маслаҳатига ишонадилар. Ўртачирчиқликлар ҳар қандай шароитда ҳам пилла қуртларидан мўл ҳисса олиш йўлиларини биладилар ва уни амалга ошириш учун курашадилар.

Ўтган йилдеи йилда районимиз пиллачилари пилладаги 161 минг 500 килограмм ўрғина 178 минг килограммдан ортиқ пилла етиштирдилар. Бундай катта натижага эришишда илрик пиллачилик хўжаликлари Охунбобов номи, Энгельс номи, «Полярная звезда» колхозлари, Киров номи совхоз ва бошқа кўпгина хўжаликлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Пиллачилик учун бир мунча оғир бўладиган бу йилги шароитда ҳам юқорида номлари саналган хўжаликлар ва районимиздаги бошқа колхоз, совхозлар пиллада қўриқилганидан анча кўп пилла етиштириш ва бу соҳада планингана эмас, социалистик мажбуриятини ҳам бажариш учун шу кунларда барча зарур чораларни қўймоқдалар ва муҳим тадбирлар белгилamoқдалар.

Биз областимиздаги пиллачиларга мурожаат қилиб атаймики, 1968 йил кўламини пиллачилар учун айниқса ноқулай келган экан, бундан саросимага тушиб ёни хотиржам бўлиш керак эмас. Шундай шиллашимиз зарурки, туз дарахтлари яхши ривожланиш бағр мўл бўсин. Бунинг учун хўжалик ҳисобиди шиллайдиган тўтчилик эвеноларига ҳаргарафла маа яқиндан ёрдам қўриш, уларнинг талаб-эҳтиёжларига қулоқ солиш зарур. Тузторларни юмшатиш, яқна ҳолда усидиган тузларни тагини чопиш, зарур миқдорда минерал ўғит билан озидланитириш, вақти-вақтида қондириб сугориш йўли билан уларнинг ривожини тезлаштириш мумкин. Районимиздаги тўтчилик эвеноларининг аъзолари ҳозирги кунда аша шу юқорида айтилган тадбирларни амалга ошираётганликлари учун туз дарахтларининг барг ёнмиш анча тезлашди. Биз областимиздаги бошқа район, колхоз ва совхоз пиллачиларининг аша аша нузарога алоҳида эътибор беришларини истаймиз.

Биз йилда бўлган район пиллачиларининг йилгилишда ўз зиммаларига бирор колхоз, совхоз, эвенода ҳам пилла тайёрлаш планини бажармай қолмагани, деган мажбуриятини олдик. Ҳар бир хўжалик ва эвеноларининг аъзолари планининг эмас, мажбуриятини ҳам бажариш, деб қарор қилишлар. Биз област пиллачиларига мурожаат қилиб, екинлар ҳам планини ва зиммадаги социалистик мажбуриятини шараф билан адо этиш учун курашини, дедимиз.

1968 йилда районимизда 2930 қўти пилла қўтириб қилиб, ҳар қўтидан 59 килограммдан, жами 170 минг килограмм пилла топишириш мажбуриятини олдиди. Бизнинг районда бундай натижага эришишда 1-Оҳангаров совхоз 23 минг 600 килограмм, Тошкент настичилик совхоз 15 минг 200 килограмм, 3-Оҳангаров совхоз 10 минг 600 килограмм, Киров номи ўқув-тажриба хўжалиги 8900 килограмм, Свердлов номи колхоз 10 минг 200 килограмм, Энгельс номи колхоз 12 минг 400 килограмм, «Ленин йўли» колхоз 9900 килограмм, «Полярная звезда» колхоз 7600 килограмм, Охунбобов номи колхоз 5300 килограмм пилла билан муносиб ҳисса қўшгани, деб аҳд қилишлар. Шунингдек, районимиздаги бошқа хўжаликлар ҳам ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдидлар ва шу кунларда уни бажариш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Қуртхоналарини яхшироқлаш, уларни ёқили билан таъминлаш йўлида ҳам астойдил ишламоқдамиз. Печкалар қуриб бўлинди, Етарли миқдорда қўриқ ва бошқа ёқилгилар тайёрлаб қўйилди.

Мўл ҳисса етиштириш учун пилла қуртларини бешилдикдан яхши парвариш қилиш алоҳида аҳамиятга эга. Биз қуртлар 1—4 ёшдаги вақтда уларнинг ҳар бир қўтига 25 квадрат метр ҳисобдан ҳаммаси бўлиб 78 минг квадрат метр жой тайёрлаб қўйдик.

Улар боқиладиган хоналар ажратилиб, дезинфекция қилинди. Термометр, психрометрлар билан таъминланди. Қуртларнинг яйраб эркин ўсишини қўзда тутиб, улар катта ёшга кирганда ҳар бир қўтисини камида 60 квадрат метрда жонда боқимиз. Ҳар қўти урун-пилласи учун 300 бордан даста тайёрлаш учун курашамиз.

Қурт оқувчилар билан ҳисобиктобни яхши йўлга қўиш муҳим омиллардандир. Биз беш-олти кун ичида қурт оқувчиларга 40—50 процент миқдорда аванс пулларини бериб бўламиз. Колхозлардаги пиллачиларга пиллачиликдан олинадиган даромадларнинг 90 проценти, совхозлардаги пиллачиларга эса 80 проценти тўланшини амалга оширамиз.

Ҳозирги пайта районимизда 218 та хўжалик ҳисобида ишлайдиган тўтчилик эвенолари ташкил этилди. Биз уларнинг ишидан ҳаммавақт хабардор бўлиб турамиз ва қамқўстларини айтган вақтда тўғрилар берамиз.

Тўтчилик эвенолари аъзоларини моддий жihatдан рағбатлантириш мақсадида уларга пилдан ортиқ бағр етиштирилликлари ва планга қўшимча пилла топишгилликлари учун қўшимча ҳақ тўлашни амалга оширамиз.

Тўт шохларининг пала-партия кесилишга мўталоқ йўл қўймаймиз. Бу соҳада ишлайдиган асбобларнинг ўтқир бўлишини таъминлаб, шохларни тажрибали кишилар томонидан кесилишини қузилиб борамиш. Баргини кесиб, ташиб учун махсус кишилар, етарли транспорт ажратилишини таъминлаймиз.

КОЛХОЗ, СОВХОЗЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ, ЎРТОҚЛАРИ! Бу йил инак қурти боқиб ўтган йилдаги қаратганда 10—14 кун кеч боқиланинг. Бу инак қуртининг пилла ўраш даври бешинчи ёшга кирганда ва иссиқ кунларга тўғри келишидан дарак беради. Шунинг билан тўтиб, катта-катта биюларни, девори қилин хоналарни, яқна ҳавоси иссиқ кунларда қурт боқиб учун қулай бўлган жойларни шу кунлардан бошлаб тайёрлаб қўиш айниқса аҳамиятлидир.

Биз илгор пиллачиларини рағбатлантириш учун йиллик пилла тайёрлаш планини биринчи бўлиб бажарган хўжаликларга мукофот тариқасида битта «Москвич» енгил автомашина, иккинчи бўлиб олтоғайларга эса люксли мотоцикл беришни мўлажаллаб қўйдик.

Шу кунларда районимиз пиллачилари ўзлари белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун астойдил ишга киришиб кетдилар. Биз ушбу дохийимиз В. И. Ленин тугулган кунининг 100 йиллигини муносиб нишонлашдек ватанпарварлик бурчимизни тўла адо этиш ва бешилдикнинг учинчи йили топишгилларини, айниқса, пилла тайёрлаш мажбуриятини шараф билан бажариш учун курашамиз. Областимиздаги барча пиллачиларини аша шунга қақирамиз.

ҚИЗГИН ТАЙЁРГАЛИК

Қалинин районининг пиллакорлари бу йил 3440 қўти инак қурти боқиб, она-Ватан хазинасига 208 тонна ҳосил топиширишга аҳд қилганлар.

Матълумки пиллачиликда мустаҳкам озуқа базаси вуқудга келтирмай туриб, мўлжалга етиб бўлмайди. Бу соҳада Охунбобов номи колхоз пиллакорлари ажойиб ташаббус билан қилишлар. Райондаги таъшибўсга қўшилган 13 та хўжаликда 21 та тўтчилик эвенолари ташкил қилинди.

Бу эвено аъзолари ҳозиргача мавжуд 681 гектар майдондаги тўтхоналарининг орадан инак хайдаб, 300 гектар майдондаги тўтзорларни сугоришди. Шунингдек, хўжаликларида тўтзорларни кенгайтиришга жиддий эътибор беришмоқда. Шу кунгача йўл атоқларига, уваргача ва янги тўтзорларга 140 мигдан ортиқ тўт икчларни, ўқанилиб, парвариш қилинмоқда.

Қурт уруғини охириш учун 26 та икчбўрт ташкил қилинди. Уларда 52 муҳтақисс қизин иш олиб борапти. Райондаги «Ўзбекистон ССР 40 йилгига» Ўзбекистондаги номи, Охунбобов номи колхозлар ва «Колхоз» совхозининг пиллакорлари мўл ҳосил етиштириш учун кўп хоналарни ремонтдан чиқариб, масвумга тахт қилиб қўйдилар.

Н. КОДИРОВ, Ж. РАЗЗОҚОВ.

ҒЖАТСК БИРИНЧИ КОСМОНАВТ НОМИГА ҚЎЙИЛДИ

СССР космонавт учувчиси, Совет Иттифоқи Қарамоми полковник Ю. А. Гагарин хотирасини абадийлаш мақсадида РСФСР Олий Совети Президиуми Смоленск областидаги Ғжатск шаҳрини Гагарин шаҳри деб ва Смоленск областидаги Ғжатск районини Гагарин райони деб аташга қарор қилди.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ БОЛГАРИЯДА

СОФИЯ, 24 апрель. (ТАСС). Болгария Коммунистик партиясининг идеология ишлар тажрибаси билан танишмоқда. КПСС делегацияси бунун ёрга келди. Делегацияга КПСС Марказий Комитети сийёсий Бюроси аъзоллига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев бошлиқлик қилмоқда.

ФРУНЗЕВЕЦ

МЕҲМОНИМИЗ

ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИНИНГ
50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЖАНГЧИЛАРНИНГ СЕВИМЛИ ГАЗЕТАСИ

Мамлакатдаги ҳарбий газеталар нима эди кексаларидан бири — «Фрунзе»нинг тарихи — Совет Армиясининг қасрида утмиш, унинг жанговар традициялари, Қизил Байроқ Туркистон округининг тарихи билан узвий боғланган.

Элик йил муқаддам, ёш Туркистон республикасида граждандар уруши алабга олиб турган бир вақтда фронт газетаси — «Красноармеец» дунёга келган эди. Унинг редактори эди Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Михаил Николаевич Тронцкий тайинланган эди. «Красноармеец» газетаси жойларда қуролли кучлар қўлида муҳим роль ўйнади, Совет Ватанига мард ҳимоячилар тарбиялади.

«Красноармеец»дан сўнг эстафетани олган «Красный фронт» 1919 йил майдан чиқа бошлади. Унинг саҳифаларида партиянинг тарихий VIII съезди қарорлари тўшатириб берилди, Лениннинг Қизил Армия ҳақидаги кўрсатмалари ўз аксини топти.

«Фрунзе»нинг бошқа ўтмишдошлари «Красноармейская газета», «Красная звезда» лар ҳам округ шахсий составини сиёсий, жанговар ва маданий жиҳатдан тарбиялашда катта ҳисса қўшди. СССР Мудоффа Халқ Комиссарининг буйруғи билан «Красная звезда» 1938 йил февралдан «Фрунзе» номи билан чиқа бошлади.

Граждандар уруши йилларида унга Михаил Васильевич Фрунзе ва Валериан Владимирович Куйбишев бевосита раҳбарлик қилдилар.

Газета редакциясида Борис Лавренко, Павел Дружинин, Петр Скобеев, Алексей Колосов сингари бир қатор тажрибали адабий ходимлар ишлагани, улар кейинчалик мамлакатимизнинг талантли шоир ва ёзувчилари бўлиб қолдилар.

Улут Ватан уруши йилларида атоқли совет ёзувчилари Алексей Толстой, Жамбул, Якуб Колас, Сергей Михалков, Урта Осев ва Қозғистоннинг тапқил адаблари газетда тез-тез натижаб турардилар. Уларнинг оташнафас сўзи жасоратларга ундади.

Урушдан кейинги йилларда ҳам «Фрунзе» Ватанимизнинг муносиб посбояларини тарбиялашда ҳарбий округга яқиндан ёрдам бериб келди.

Газета ташкил топганига 50 йил тўлди. У юксак муқофот — Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланди. Яқинда республикамиз жамоатчилиги жангчиларнинг сеvimли газетаси «Фрунзе»нинг шонли ариаси юбилейини нишонладилар.

Ҳарбий журналистлар ўз ишларига берилган юксак баҳонини оқлаш учун газетани янада мазмунли ва қизиқarli қилиб чиқаришга ҳаракат қилмоқдалар, ҳарбий мухбирлар, барча гавтхонлар билан алоқаларини янада мустаҳкамламоқдалар.

Ундаги суратда: «Фрунзе» газетасида бир неча йиллардан буюн ишлаб келаётган ҳарбий журналистлардан бир гуруҳини кўриб турибсиз. (Чапдан) майор А. Аверин, майор А. Дровосеков, майор В. Бурхонков, офицер И. Антипенко, офицер И. Морозов ўртоқлар газетанинг навбатдаги сонини кўздан кечиришмоқда.

А. Асанов фотоси.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

Биз гвардиячи ракетчиларнинг янги ватанпарварлик ташаббусини зўр кўтариш билан кўтиб олдим. Шунинг айтиши керакики, бу ташаббус биз учун кутилмаган ҳодиса эмасди. Қисмида Ленин комсомолнинг шонли 50 йиллигига тайёргарлик кўриб бораётган эди. Ҳар бир жангчи ўзи учун шахсий марафалар белгилаб олмоқда эди.

Яқинда очик комсомол йиллигини ўтказиб, кўндаларарик та. шаббусини, ватан-қувватламоқчи.

Айни чоғда Қизил Байроқ Туркистон ҳарбий округининг ариаси юбилейи шарафига эстафетани муносиб алунишга ҳаракат қилмоқдамиз. Аълочи жангчилар сафига комсомол аълолари ефрейторлар Спехов ва Каран, оддий солдат Риналовлар қўшилди. Маадий сержант Попов хизмат қилаётган бўлима.

да ҳамма жангчилар разрядли спортчилар бўлиб қолишди, уларнинг кўплари эса ўз разрядларини бир даража юқорига кўтаришди.

ВЛКСМнинг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан комсомол ташкилотимизда голий-тар, билимли ишлар аниқ ахшиланди. Ленинча ўқилар, тематик кечлар, суҳбатлар ўтказилмоқда. Ленинча Ленин комсомолнинг нахримонона йўлга, Қизил Байроқ Туркистон округининг жанговар традицияларига бағишланмоқда.

Ёш жангчиларнинг ватанпарварлик гайрати кучли. Бизнинг ҳар биримиз комсомол, бўлима жанговар тайёргарлигини янада ошириш, сеvimли Ватанимиз кўдратини мустаҳкамлаш учун кўздан келтиришга ҳаракат қилмади. Солдатлик шарафи бизни шунга ундайди.

Оддий солдат Г. МАРАХТАНОВ.

МОҲИР КОМАНДИР

Лейтенант Маҳмуд Деҳқонов вазодни қабул қилиб олганига икки кун бўлди. У ҳали солдатлар билан ихтироқ танишиб ҳам улгурмаган эдики, адирга, жанговар машқ бажаришга чиқиб кетилди.

Бўлажак отишмада ўзининг дадил тут. — деди рота командирини. Бу машғулот педагогик фаолиятинида унутмас кун бўлиб қолсин. Солдатлар ҳар бир ҳаракатининг зимдан кўзатишди, лабқатининг синаб кўришди. Улар ҳурматини қўйишга ҳаракат қилди. Вазод командирини нимага қилиб қилиб эканлигини кўрсатиб қўйди. Вазодга қараб иш тут, шонлима.

Хар бир снаряд нишонга тегиши. А. Деҳқонов йўлда кетар экан командирнинг гапларини яна бир бор эслади. Хато қилиб қўйсам, снаряд мўлажлат тегмай қолса нима бўлади? Солдатлар мени командир ўрнида кўришмай қўлди. Ну, бундай бўлиши мумкин эмас. Кичик ариқдан таққалиб ўтган машина Маҳмуднинг фикрини бўлиб юборди. Кейин эса қисима келган кунни рўй берган воқеаларни эслади. Уни офицерлар ҳам, солдатлар ҳам самийи кўтиб олишди, қисм жангчиларнинг қўдратини кўришди. Улар Ватан уруши йилларида аълочи жасорат кўрсатган қисм. Леонид ордени билан тақдирланган эди. Шу кўнларда ҳам бой традициянинг лавом эттирилган бу қисм округда энг намуналилардан саналади.

М. Деҳқонов ана шуларини ўйлар экан шонли традицияларнинг давомчиси бўла оламани деган фикр унинг миёсидан нари кетмасди.

Кўнлмаганда рупарадан

«душман» танилари ниқиб қолди. — Пулда «душман» танилари кўринди. — оғоҳлангиди механик-ҳайдовчи сержант Нурмуродов.

Енг офицер ўзини йўқотиб қўймади. Машинадан сакраб тушди-да, тўпга биринчи бўлиб етиб қолди. Унинг кетидан солдатлар ҳам эргашди. Бир неча секунд ўтмасдан тўп зарба беришга тайёр бўлди.

Биринчи бўлиб М. Деҳқонов «душман» танкига қараб ўт очди. Кучли гулдорос ҳамма ёқни ларзага келтирди. Дастлабки зарбадаёқ нишон шикастланди. Солдатлар жанговар машинага ўтириб яна илгариллаб кетди. Кейин эса адир бўйлаб пулемёт отишмалари бошланди.

Рота командирини лейтенантнинг биринчи ютуқ билан таъриқлади.

Баракатла, ҳамма нишонини бехато шикастладик. Машиқини «аъло» баҳога бажаришди. Бошлангич чакки эмас. — деди капитан лейтенант М. Деҳқоновга. Кейин вазод — солдатларига юзланди. Командирнинг сизларга қандай қилиб бехато отишга кўрсатди. Ундан ўргасангиз бўлади.

Иккинчи бўлиб отган оддий солдат Лесовик аранг «3» баҳо олди. — деди капитан. Машиқдан олдин лейтенантдан ордера қолмаган деб сўз берган бўлса ҳам бунинг урдасидан чиқолмади.

Лесовик сукут сақлаб тек турарди.

Капитан бошқа солдатларга қўйилган баҳонини ўқиб бўлаг, «волей» командиси эшитилди.

— Эҳ сени қара, мақтанчоқ, уч марта отиб аранг биттасини тегизибсан, — пичинг қилди механик-ҳайдовчи Нурмуродов.

Биласанми, худди биринчи марта оғоҳлангиди. Ўзининг йўқотиб қўйдим. — оғоҳлашга ундай ўзини Лесовик. Ахир ўзини биласанми, илгариларни яхши отардим. Тўғрими?

Оддинларини эмас, бу гунигини гапир. «Халқонланг» эмиш. Нима, командир ҳалқонланмади, дейсанми? Ахир у биз билан бугун биринчи марта отишмага бордик!

— Ҳа бўлди, айб менда. Ҳали кўрамиз, кейингилари нима бўларкин?

Солдат ўша кунни ўтказилган туни машқда ҳам командирини етолмади. М. Деҳқонов уч машқнинг ҳаммасини «аъло» баҳога бажарибди. Унда йўқ хурсанд эди. Ўша кунинг Лесовик билан юракдан гаплари эди. Унга Тошкентдаги танқулар билан юрдида олган таъриқларини ўргатди.

Орадан уч-тўрт ҳафта ўтмасдан Лесовик аълочилар сафидан ўрин олди. Капитан дастлабки меҳрати самарасидан, оддий солдат эса моҳир мерганлар қаторидан ўрин олганидан қувонарди.

Орадан бир йилдан зиёдроқ вақт ўтди. Жуда кўп воқеалар юз берди. Лейтенант Деҳқонов вазоди қисмда энг намунали вазодлар қаторидан ўрин олди. Бу ютуққа осонликча эришгани йўқ. Командир аниқса оддий солдатлар Бобровский ва Васильевларни аълочи солдат

ҲУЖУМ ҲАВОДАН БОШЛанаДИ

Самолёт моторининг овози ва кучли шамол гапни қовуштирмасди. Солдатлар бирин-кетин пастга қараб сакрай бошладилар.

— Вақт бўлди, мен ҳам оқсам бўлади, — қарорга келди жангчи ва ҳалқани пастга торди. Шу пайт кучли зарба уни тўхтатгандек бўлди. Тушун тизлиги бирдан пасайди. Жангчи ён-атрофга боқди-ю, «душман»га кузи тушди. Кўп ўтмай отишма ҳам бошланди кетди. Десангчилар ҳаводан, «душман» ердан ўк узарди.

Т. Зокоров ерга тушди-ю, мувозанатини сақлай олмай ён бошлаб йиқилди. Парашют уни ён томонга тортиб кетди. Леонид жангчи чаққонлик билан қуббани ўчирди ва парашют илларини бўшатди. Дарҳол қўлидаги автомат билан рўпарадаги нишонни шикастлади. «Душман» йўқ қилинди. Десангчилар йиғилиш жойига тўплангиди.

Старшина Морозов аллақачон белгиланган жойда кўрсатмалар бера, жангчиларни оғоҳлангиди эди. У қўлидаги секундомерга қаради-ю, командани берди.

— Ярим минутдан кейин йиғиламиз.

Турсун командир қўлидаги соатни таниди. Бу муқофот унга намунали хизмати учун республика ҳукумати томонидан берилганди.

Оддий солдатлар Миколаюнас ва Богатиковлар ҳам етиб келишди. Вазод старшина командаси билан разведкачилар берган маълумотга кўра бадалликка қараб йўл олди. Ҳамода турган «душман» устига ёпирилиб ҳужум қилинди ва тор-моҳ этилди. Оддий солдат Зокоров қаттиқ чарчаган бўлса ҳам машғулоти кўнчилидагидек бажарганидан жуда хурсанд эди.

Белгиланган позицияга етиб келишганда старшина оқон қангит ва шу ерда «душман» зарбасини қантаришга командани берди. Десангчилар тош ерда нормада белгиланган кўра қисқа вақтда оқон қамадилар. Комсомол аъзоси Зокоров ҳам биринчилар қаторида ҳамма вазифани бажарибди.

Т. Зокоров шу кунини машқда «аъло» баҳо олди. У жанговар дўстлари билан Қизил Байроқ ордени Туркистон ҳарбий округининг 50 йиллигини муносиб соғалар билан кутиб олиш ниятида ҳарбий билимини оширмоқда.

Капитан Н. МАХНО.

Суратда: жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочили, тўп наводчиси ефрейтор Авазбек Дадакузиев машқда.

МАШҒУЛОТ ПАЙТИДА

(Чапда) Батарея командир, коммунист старший лейтенант Қ. Боймуканов ўт очишга команда берапти.

В. Дубровченко фотолари.

ХИЗМАТДА ИЛҒОР, МЕҲНАТДА ЗАРБДОР

Бизнинг қисимизда комсомол мажлиси ўтказилди. Кун тартибиде «Комсомол юбилейи муносиб кутиб олайлик» деган масала қўйилган эди. Сержант А. Живания бошчилигида қилаётган ҳарбий қурувчилар коллективи «Ленин комсомолнинг 50 йиллиги номидаги

бригада» номини олиш учун курашга қўшилган эди. Бу «Комсомол аълолари тегиришида» деган янги ташаббусга бинокорларнинг жавоби бўлди. Жангчилар ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Жумладан улар йиллик планни 29 октябрга бажариш, қурилиш ишларини «аъло» ва «яхши» баҳо

ларга топшириш, 45 килограмм бўёқ, 25 килограмм алафмой ва 100 килограмм цемент тежаб қилиш, икки разрядли спортчи тайёрлаш, икки тонна металл олтиш каби мажбуриятларни қана қилдилар.

Старшина Э. БЕРЗИНЬЦ, ҳарбий бинокор.

чеҳрасини нўрганда юзи жуда шувар бўлди.

— Мўлажали ола билмадигилар, — деб қўя қолди у қисқингана ва қўлини силтаб четга қараб юриб кетди.

Офицер хафа бўлганича бор экан, Чунки агар мана шу «еник» билан тақдирланганда бўлини хали боқо оларди. Офицер ўзини босиб олган, экинча олган келди ва хар нимдан қандай қарар килганинигилни бирма-бир сўраб чиқди. Солдатлар ўз ишларини миридан-сирғичга қўйиб қилиб беришгач, командир қаерда қилинганлигини равшан пайқади.

— Кусур қаерда экан дейми? наводчани билан механик-ҳайдовчининг ҳаракатида яқин ҳамкорлик бўлмаган.

Старший лейтенант Пименов Исмоиловнинг қаранатларини бўлиб-бўлиб таҳлил қилиб берди. вазиятда юз берган ўзгаришларни қандай ҳисобга олганлигига кўпроқ эътибор қилди.

Машиқ қилишда давом этамиш, хулосаларди у.

Искандар ўша машқларини яхши эслаб қолди. Ут очилиши кечини маслиги учун кўп кўришди. Искандар ҳолт бу меҳнатлар ўз самарасини берди. Исмоилов биринчи ўндаюқ мўлажали яқсон қилгандан бўлди. Кейинроқ жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочили бўлиб қолди.

Хозир тангик машғулотларда у маҳорат билан танкиа командирлик қилади. Наводчани оддий солдат Смирнов ва ўқовчи Буслевлар майдонга чиқиндан олдин жуда кўп тер тукишди, ҳар бир ҳаракатларини таъминлаштириб

боришди. Улар энди синовдан муваффақиятли ўтишга шубҳа қолмаган эди. «Юзни ерга қаратишмайди», — деган хулосага негди старший сержант.

У хато қилмаган эди. Радиодан қисқингана «Ут очилсин» деган номдада эшитилиши билан старший сержант Исмоилов экинчи биринчилар қатори бўйруқини бажарибди.

Машқлар тамом бўлгач, тангичилар жанговар техника олдида сарлангиди. Рақиб томон экинча тангичилари командирининг қандай фингрға негналлигини билишга қизиқиб тургандилар. Искандар Исмоилов негидир мусобақада ўз экинчами галаба қозонганлигига ишонарди. Контун ҳам ўз қўли остидагилар устун келганлиги ҳақида ўйлаётган эди. Ама улар командирдан шундай сўзларни эшитишди.

— Тангик машғулотда старший сержант Исмоилов ва Контун экинчалари голиб чиқдилар. Уларнинг иккалови вазифани аъло даражада бажаришди.

Бу воеча яқинда бўлди. Старший сержант Исмоиловнинг аълочили билан бор эди. Хозир эса унинг кўз остига янги одамлар келган. Исмоилов уларни ҳам аълочи экинчага алаштириш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқда. Ишон билан айтиш мумкин, комсомол аъзоси Исмоилов командирини қилаётган танг экинча: оддий солдат Афандиев, младший сержант Конецкий, оддий солдат Тюнев ВЛКСМнинг 50 йиллигини аълочилар сафига кутиб оладилар.

Майор В. БУРХОНОВ.

СОЛДАТ
САҲИФАСИ № 26

